

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΟΛΙΚΕΣ ΟΔΟΝΤΟΣΤΟΙΧΙΕΣ

Ιδιαιτερότητες στους γηροδοντιατρικούς ασθενείς

Ηρακλής Καρκαζής
Ομότ. Καθηγητής Κινητής
Προσθετικής ΕΚΠΑ

Μια από τις πλέον αμφιλεγόμενες έννοιες της επιστήμης μας είναι χωρίς αμφιβολία και η κεντρική σχέση. Ατέλειωτη βιβλιογραφία, ετερόκλητοι ορισμοί, ποικίλες κλινικές τεχνικές, και αέναες επιστημονικές αντιπαραθέσεις μονοπόλησαν επί δεκαετίες το ενδιαφέρον της οδοντιατρικής κοινότητας. Μοιραία δημιουργήθηκαν σχολές και τάσεις που μεταφέρθηκαν και στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα. Η σύγχυση και η αδυναμία συνεννόησης αποτυπώνεται με τον καλύτερο τρόπο στα συμπεράσματα μιας ιστορικής συνάντησης 9 διαπρεπών «συγκλεισιολόγων» στο Las Vegas της Καλιφόρνιας το Νοέμβριο του 1976. Στη συνάντηση εκείνη διαπιστώθηκε, μεταξύ άλλων, σημαντική διάσταση απόψεων όσον αφορά στην ακριβή θέση του κονδύλου στην κροταφική γλήνη όταν η κάτω γνάθος βρίσκεται στην κεντρική σχέση. Συγκεκριμένα 3 ανέφεραν την πιο πάνω θέση (Dawson, Goldman, Guischet), 3 την επάνω και εμπρός (Barnett, Celenza, Lucia) και 3 την πιο επάνω και πίσω (Ramfjord, Scharer Weisgold).

Η προφανής δυσκολία συνεννόησης και τα παρελκόμενα προβλήματα στις απορρέουσες κλινικές τεχνικές οδηγούν σήμερα, όπως άλλωστε προκύπτει και από σχετικές μελέτες, στο συμπέρασμα ότι ο όρος «κεντρική σχέση» είναι σημασιολογικά μάλλον εσφαλμένος και παραπλανητικός και θα πρέπει να εγκαταλειφθεί. Αντί αυτού σε έναν υγιή ενόδοντα με φυσιολογική σύγκλειση και χωρίς λειτουργικές διαταραχές, θα μπορούσαμε να δεχτούμε ως βιολογικά αποδεκτή, την εξατομικευμένη θέση του κονδύλου στην κροταφική γλήνη που προσδιορίζεται από την μέγιστη συγόμφωση των δοντιών του. Προφανώς η θέση αυτή και λόγω του εξατομικευμένου χαρακτήρα της και της βιολογικής μεταβλητότητας, δεν μπορεί να περιγραφεί με ακρίβεια από έναν γενικό, συμπεριληπτικό ορισμό.

Εικ. 1: Καθ' ἔξιν πρόσθια παρεκτόπιση της κάτω γνάθου λόγω έντονης λειτουργικής αποτριβής των ακρυλικών δοντιών των παλιών και φθαρμένων οδοντοστοιχιών (ψευδο III οδοντική τάξη).

Εικ. 2: Χειρισμός για την καταγραφή της «κεντρικής σχέσης» και κατασκευή της νέας οδοντοστοιχίας στη θέση αυτή.

Εικ. 3: Ζεύγος παλιών φθαρμένων οδοντοστοιχιών και καθ' ἔξιν πρόσθια παρεκτόπιση της κάτω γνάθου λόγω έντονης λειτουργικής αποτριβής των ακρυλικών δοντιών.

Εικ. 4: Κατασκευή της νέας οδοντοστοιχίας στην «κεντρική σχέση».

Η ιδιαιτερότητα του νωδού ασθενή

Σε αντίθεση με τους ενόδοντες, στο νωδό ασθενή η θέση θεραπείας για κατασκευή ολικής οδοντοστοιχίας θα πρέπει να προσδιορισθεί αυστηρά με χειραγώγηση της κάτω γνάθου. Η ήπια αμφίπλευρη καθοδήγηση προς τα «πίσω και επάνω» αποτελεί τη λύση εκλογής και στη θέση αυτή που εΐθισται να τη λέμε κεντρική σχέση, θα «χτιστεί» και η σύγκλειση εξασφαλίζοντας έτσι τη σύμπτωση των δύο σχέσεων. Στις περιπτώσεις που η χρόνια πρόσθια παρεκτόπιση της κάτω γνάθου έχει οδηγήσει στην εγκατάσταση ενός νέου κινησιολογικού προτύπου που δυσκολεύει τον πιο πάνω χειρισμό η σταδιακή ολίσθηση (μετάβαση) στην «κεντρική σχέση» με αναπροσαρμογή των μασστικών επιφανειών (occlusal relining, occlusal pivots)^{3,4} αποτελεί μια ικανοποιητική λύση

Ο συγγραφέας δηλώνει τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με το παρόν άρθρο

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Frank Celenza, John Nasedkin. Occlusion. The state of the art. Quintessence Pub. Co. Inc. 1978. Chicago, Berlin, Rio de Janeiro, Tokyo
2. Zonnenberg et al Centric relation critically revisited. What are the clinical implications? J Oral Rehabil. 2021;48:1050–1055. <https://doi.org/10.1111/joor.13215>
3. Καρκαζής Η., Πολυζώης Γ. Εισαγωγή στη Γηροδοντιατρική και Γναθοπροσωπική Προσθετική. Μπουνισέλ. Αθήνα 2002. Σελ. 152 <http://users.uoa.gr/~hkarkaz/vivlia-sygggrammata.html>
4. Καρκαζής Η., Κοσιώνη Α. Βασικές αρχές νευροφυσιολογικής οργάνωσης του ΣΓΣ συστήματος. Ελληνικά Στοματολ. Χρονικά 38:241-250 1994 http://users.uoa.gr/~hkarkaz/epilegmenes_dimosiefseis.html
5. A Zissis, H.Karkazis, G.Polyzois. The prevalence of temporomandibular joint dysfunction among patients wearing complete dentures. Australian Dental Journal 1988;33(4):299-302 http://users.uoa.gr/~hkarkaz/epilegmenes_dimosiefseis.html

ΠΕΡΙΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΙΤΙΔΑ

από τη Διάγνωση στην Αντιμετώπιση

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΚΑΡΟΥΣΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Συνεργασία
Δρ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Ε. ΝΤΟΚΟΥ
ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό αποτελεί μια μονογραφία στο πολύ ενδιαφέρον και επίκαιρο θέμα της περιεμφυτευματίτιδας, το οποίο απασχολεί έντονα την Οδοντιατρική κοινότητα σε διεθνές επίπεδο.

Ο συγγραφέας, Καθηγητής ΕΚΠΑ, Ιωάννης Κ. Καρούσης προσεγγίζει το θέμα της περιεμφυτευματικής παθολογίας μέσα από την εικοσαετή εμπειρία και ενασχόλησή του σε κλινικό και ερευνητικό επίπεδο και παραθέτει το σύνολο των πληροφοριών που πρέπει να γνωρίζει ο φοιτητής και ο Οδοντίατρος, είτε γενικός είτε εξειδικευμένος για το πολύ σύγχρονο αυτό ζήτημα το οποίο αφορά εκατομμύρια ασθενείς σε παγκόσμια κλίμακα.

ΕΚΔΟΣΗ: 2020 • ΣΕΛΙΔΕΣ: 500 • ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: 1.180

ΤΙΜΗ: €140

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ανατομία περιοδοντικών και περιεμφυτευματικών ιστών
2. Επούλωση των περιεμφυτευματικών ιστών μετά την τοποθέτηση των εμφυτευμάτων
3. Ταξινόμηση των περιεμφυτευματικών νόσων
4. Αιτιολογικός παράγοντας και παράγοντες κινδύνου για την εγκατάσταση περιεμφυτευματικών νόσων
5. Επιδημιολογία περιεμφυτευματικών νόσων
6. Επιτυχία και επιβίωση των εμφυτευμάτων
7. Διάγνωση των περιεμφυτευματικών νόσων
8. Θεραπευτική αντιμετώπιση των περιεμφυτευματικών νόσων. Αθροιστική παρεμβατική υποστηρικτική θεραπεία
9. Φάση ελέγχου της φλεγμονής
10. Ταξινόμηση των περιεμφυτευματικών οστικών βλαβών
11. Φάση αποκατάστασης των βλαβών: Ανοικτή απομάκρυνση εναποθέσεων - Δημιουργία νέας πρόσφυσης με τη βοήθεια laser - Αφαιρετικές τεχνικές
12. Φάση αποκατάστασης των βλαβών: Αναπλαστικές τεχνικές
13. Αποκαταστατική χειρουργική μαλακών ιστών
14. Αποτελεσματικότητα της περιεμφυτευματικής θεραπείας
15. Εξαγωγή εμφυτεύματος
16. Εφαρμογές laser στη θεραπεία της περιεμφυτευματίτιδας
17. Διατήρηση του θεραπευτικού αποτελέσματος σε ασθενείς με εμφυτεύματα
18. Διάβρωση του τιτανίου και περιεμφυτευματικές βλάβες που οφείλονται σε αυτή

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ

Σκουφά 64, 106 80 Αθήνα, Τηλ. **210 3814 939**, www.odvima.gr, e-mail: odvima@otenet.gr